

Arkivsak. 200904852
Arkivkode ArkivKode
Saksbehandler Bjørn Mæhlum

Saksgang	Møtedato	Saknr
Fylkesutvalget	01.02.2011	15/11

EVALUERING AV INNOVASJON NORGE (IN) - HØRING

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 01.02.2011 sak 15/11

I samsvar med fylkesrådmannens innstilling fattet fylkesutvalget slikt enstemmig

VEDTAK

Fylkesutvalget slutter seg til fylkesrådmannens vurderinger i saken.
Fylkesutvalget vil understreke at de heller ikke ser behov for endringer av det operative ansvaret for BU-ordningen; jfr. NILF-rapport 2009-4 "evaluering av BU-ordning".

Arkivsak-dok. 200904852-48
Arkivkode U71
Saksbehandler Bjørn Mæhlum

Saksgang
Fylkesutvalget 01.02.2011

EVALUERING AV INNOVASJON NORGE (IN) - HØRING

Forslag til

VEDTAK

Fylkesutvalget slutter seg til fylkesrådmannens vurderinger i saken.

Bernt Tordhol
fylkesrådmann

Hjalmar Solbjør
ass. fylkesrådmann

Høringsbrevet og evalueringsrapporten er å finne i sin helhet på NHDs nettsider
(<http://www.nhd.no>) under *Høringer*
(<http://www.regjeringen.no/nb/dep/nhd/dok/horinger.html?id=2030>).

SAKSINNSTILLING

Nærings- og handelsdepartementet (NHD) har fått gjennomført en ekstern høring av Innovasjon Norge. Denne er sendt på høring og NHD ber om kommentarer og innspill senest 1. februar 2011.

NHD sier i sitt oversendelsesbrev:

I henhold til Lov om Innovasjon Norge er selskapets formål å fremme bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling i hele landet og utløse ulike distrikters og regioners næringsmessige muligheter gjennom å bidra til innovasjon, internasjonalisering og profilering. Innovasjon Norge har fire delmål:

- Å bidra til økt innovasjon i næringslivet i hele landet.
- Å bidra til økt internasjonalisering i næringslivet i hele landet.
- Å styrke profileringen av Norge og norsk næringsliv internasjonalt.
- Å bidra til næringsutvikling basert på regionale forutsetninger.

Innovasjon Norge forvalter oppdrag fra NHD, KRD, LMD, FKD, UD og samtlige fylkeskommuner og fylkesmenn. Innovasjon Norges aktiviteter kan i hovedsak deles inn i fem hovedtyper: finansiering, nettverk, kompetanse, rådgiving og profilering.

Hensikten med evalueringen var å få en vurdering av om selskapet på en god og effektiv måte oppnår sine mål. Evalueringsoppdraget kan kortfattet beskrives med følgende tredelte problemstilling:

- Hvorvidt og hvordan oppfyller Innovasjon Norge sitt formål, sine hoved- og delmål og øvrige generelle føringer? Evalueringen skal herunder gi en vurdering av sammensetningen av selskapets tjenester, tilgjengeligheten for brukerne og samfunnsøkonomiske effekter av selskapets virksomhet.
- Hva er effektene av sammenslåingen av de fire tidligere organisasjonene? Evalueringen skal herunder gi en vurdering av hvordan dagens organisering av selskapet fungerer, både internt i selskapet og i samarbeid med andre aktører.
- Basert på resultatene i de to første delene samt trender og utvikling i næringslivet, hva er de fremtidige utfordringene for videre utvikling av Innovasjon Norge? En sammenligning med praksis i land det er relevant å sammenligne seg med.

Departementet framhever følgende hovedfunn og anbefalinger fra rapporten i sitt høringsbrev:

Evalueringen viser at Innovasjon Norge med stor sannsynlighet bidrar til økt verdiskaping i Norge. Selskapet formidler finansielle virkemidler på en profesjonell og faglig solid måte. Selskapet har imidlertid også utviklingsoppgaver knyttet til virkemiddel- og politikktutforming. Effekten av ressursbruken på dette området er vanskelig å måle, men evaluatør mener selskapet i for liten grad har utviklet seg som en kunnskapsorganisasjon og premissgiver for utvikling av den norske næringspolitikken.

I følge rapporten er sammenhengen mellom selskapets mål og virkemidler uklar, og evaluatør mener det er behov for å tydeliggjøre en slik sammenheng. Evalueringen peker på at selskapets målstruktur bør forbedres og at styringen av selskapet i større grad bør baseres på rammestyring. Videre mener evaluatør at en større andel av selskapets virkemidler bør støtte prosjekter med

innovasjon av nasjonal eller internasjonal karakter som mål. En større andel av midlene bør videre, i følge evaluatør, gjøres tilgjengelig for bedrifter i sentrale strøk. Evalueringen har ikke avdekket behov for å endre dagens organisasjonsstruktur i selskapet.

Evaluatør har vurdert måloppnåelse innenfor selskapets fire delmål. Rapporten viser til at selskapet har bidratt til innovasjon i norsk næringsliv, men at innovasjonsbidraget kan økes ytterligere ved at ressursene i større grad beholdes prosjekter som er nasjonalt og internasjonalt nyskapende. Videre viser evalueringen at Innovasjon Norge har økt oppmerksomhet om internasjonalisering i hele organisasjonen, men anbefaler en utdypende evaluering om utekontorenes rolle i selskapets internasjonaliseringsarbeid.

Reiseliv er et område hvor fusjonen, i følge evaluatør, har bidratt til store faglige synergieffekter, og rapporten antyder at profilering av norsk næringsliv er styrket i evalueringsperioden. Samtidig peker evalueringen på at det kanaliseres store offentlige midler til profileringsarbeid og at Innovasjon Norge kun forvalter om lag 40 pst av den samlede summen. Det er derfor, i følge evaluatør, behov for en utdypende evaluering av den samlede offentlige profileringsinnsatsen med den hensikt å vurdere om denne bidrar til økt verdiskaping.

Midlene til næringsutvikling basert på regionale forutsetninger har økt gradvis siden 2004. Rapporten påpeker at innovasjonshøyden i prosjekter under dette delmålet er for lav til reelt å bidra til regional verdiskaping. Rapporten trekker spesielt frem BU-midlene som utgjør en stor andel av den faktiske virkemiddelbruken under dette delmålet, og som, etter evaluatørs vurdering, bidrar til lav måloppnåelse. Evaluatør foreslår derfor at BU-midlene i fremtiden forvaltes utenfor Innovasjon Norge.

Rapporten trekker videre frem at Innovasjon Norge forvalter en rekke virkemidler, en del med tilhørende detaljerte retningslinjer, finansiert av ulike departementer. Det er evaluatørs vurdering at antallet virkemidler er unødvendig høyt. I tilknytning til dette mener evaluatør at selskapet i større grad bør gis ansvaret for kontinuerlig å vurdere sammensettingen av selskapets virkemiddelportefølje. Rapporten peker også på at de mange sektorprogrammene vanskeliggjør selskapets måloppnåelse.

Departementet ber om innspill

Departementet ber om kommentarer til de anbefalinger og konklusjoner som fremkommer i evalueringen.

Departementet sier videre:

Vi ber spesielt om kommentarer knyttet til hvordan selskapet oppnår sitt hovedmål og fire delmål, samt vurderinger knyttet til sammensettingen av selskapets tjenester, tilgjengelighet for brukerne og samfunnsøkonomiske effekter av selskapets virksomhet.

Vi ber videre om kommentarer knyttet til rapportens omtale av målstrukturens kobling til virkemidlene, samt evaluatørs forslag om å gjøre delmålet om næringsutvikling basert på regionale forutsetninger til en gjennomgående føring og ikke som et eget delmål. I tillegg ber vi om kommentarer på evaluatørs vurderinger og anbefalinger knyttet til økt innovasjonsgrad i de prosjekter som selskapet støtter.

Videre imøteser vi kommentarer til rapportens vurderinger knyttet til effekten av sammenslåingen av de tidligere organisasjonene, og spesielt evaluators betraktninger knyttet til selskapets internasjonaliserings- og profileringsarbeid.

Vi imøteser i tillegg kommentarer knyttet til grenseflater og samarbeid med andre aktører, jf. rapportens vurderinger.

Evalueringen har ikke avdekket behov for å endre dagens organisasjonsstruktur i selskapet. Vi vil be om eventuelle merknader til denne vurderingen og konklusjonen.

Tilslutt vil vi be om kommentarer knyttet til rapportens vurderinger om videre utvikling av selskapet.

Oppsummering av evalueringsfunn finnes i rapporten side 1 – 9 og hovedresultater av evalueringen finnes i rapporten side 261 – 278.

Fylkesrådmannens vurderinger

Fylkesrådmannen er i hovedsak enig i de anbefalinger og konklusjoner som framkommer i evalueringen, men har følgende kommentarer:

Fylkesrådmannen er enig i at det er behov for å støtte bedrifter/prosjekter i sentrale strøk i sterkere grad. På den annen side er det som regel velfungerende finansmarkeder i sentrale strøk slik at innovative og lønnsomme prosjekter blir finansiert.

Fylkesrådmannen mener at en eventuell større satsing på bedrifter i sentrale strøk og prosjekter med større innovasjonsinnhold ikke må gå på bekostning av finansieringstilgangen utenfor sentrale strøk og næringssvake områder. Dette er viktig for å skape nye arbeidsplasser og opprettholde bosettingen utenfor sentrale strøk.

De private finansieringsmulighetene er ofte dårlige utenfor sentrale strøk. Fylkesrådmannen mener at offentlige finansieringsorgan må ha en viktig rolle i å bidra der det er dårlig fungerende finansmarkeder. Innovasjon Norge må derfor ha en viktig rolle i å finansiere næringslivet utenfor sentrale strøk og i næringssvake områder, for å bøte på markedssvikten i finansmarkedet.

De regionale styrene har best kunnskap om lokale/regionale forhold. Det er derfor ønskelig at disse kan få større innflytelse over bruken av virkemidlene for å få størst mulig totaleffekt av virkemidlene i fylket og for å kunne ta ansvar for egen utvikling.

Fylkesrådmannen mener at BU midlene fortsatt bør forvaltes av Innovasjon Norge. Fylkesrådmannen ser imidlertid at BU-midlene i mindre grad sammenfaller med Innovasjon Norge sin målsetting. Dersom BU-midlene likevel skal forvaltes utenfor Innovasjon Norge, bør fylkeskommunene, som regional utviklingsaktør og som nå har et meransvar for landbruk, forvalte midlene.

Fylkesrådmannen er enig i at det må være klar sammenheng mellom mål og virkemidler, men mener at næringsutvikling basert på regionale forutsetninger fortsatt bør bestå som eget delmål for Innovasjon Norge.